

Prireditev kulturnih društev

Včeraj popoldne je priredila družba kulturnih društev S. D. lepo prireditev s pestrnim programom, ki pa je bil izvajan skoraj prazni dvorani. Baš prireditvi bi bilo pričakovano najboljšega poseta, ker so se sodelovali sledeča kulturna društva: Jadran, Verovškova, Statuettes, Mladinski zbor, Slovenski odsek in Progressivne Slovenke krožek št. 1, ker je imajo ta društva mnogo prijateljev in sodelavcev. Če bi bili prišli samo svojih, ki so nastopili tekom programa, ne bi bilo v dvorani dovolj prostora. Kje so ostali? Kakšen je bil vzrok, da jih ni bilo? Njihova odsotnost je bila obsojana vredna. Mr. Coff je imel med odmorom tozadeven govor, iz katerega je zvenelo upravičeno ogorčenje nad malomarnostjo publike, ki pustila tako prireditev brezobzirno mimo sebe. V istem času je govoril tudi Mr. Trlep, ki je naglašal, da so kulturna društva že v času razpada, in če pride resnega, da se razpuste, jih v naših okoliščinah in razmerah ne bo mogoče nikoli več oživiti. Dokaz za to sta nekdanji evropski in agilni pevski in dramski društvi Soča in Liliša.

Da je bila udeležba tako slaba, ne leži krivda samo na naši strani, temveč v veliki meri na onih, ki so to prireditev organizirali. Dasi jim mora biti žal, da imajo na razpolago tako malo ljudi — zlasti naš list bi bil drage volje oglaševal to prireditev — sta bila prva dva dneva na prireditvi priobčena v naš listu pretekli petek, tretji dan v soboto, in še tisti nam je bil namenjen v priobčitev v soboto. Tudi, ko se za isti dan ne sta več dopisov. Mi smo naredili samo ter dali dopis nastavit, kar smo ga priobčili. Zakaj se ne prireditvi skoro nič poročamo? "Slovan" je imel teden prej na dvorano, toda svojo prireditev je cel mesec v naprej oglaševal. — Op. uredništva).

Program je bil odprt s sliko "Baladni prihod", nakar je Mladinski zbor zapel "Veselo tovarišje". "Ko sem prišel" (v kateri se je odmeval z lepim solopetjem E. "Nocoj, ah, nocoj" in "Veselo tovarišje").

Kot je bila predvajana zvočna slika, "Jadran" pa je za glasbeni zbor "Jadranovo himno" lepo šemetovo kompozicijo, kateri pa se, žal, ne moremo pridružiti. V njej je bil zapet s prvostopsko glasovno harmonijo. Prav do tega je bil zapet mješani zbor "Stu-šek" in "Veselo tovarišje". Drugi del programa je tvorila enodejanka "Nezakon-čen otrok", ki jo je podal dram- zbor A. Verovšek. Igrica, ki jo polna zdravega humorja, ni imela tako gladko kot pote- ro običajno Verovškove igre, je bilo opaziti v igri več vse- logih odmorov.

Zapana Matevža Bobnarja je dobro pogodil A. Božič, o katerem smo že enkrat prej na- zili, da je dober in priprave- ni igralec, ki se lahko loti težkih vlog. Lojsko, njegovo hčerko, je ljubko pred- stavljala ga. J. Primc. Prav ta je bila zadovoljiva ga. F. He- man kot Bobnarjeva nečaki- na Reza. Njenega moža Lov- je prav posrečno podal T. Hlapca Petra je predstav- J. Zajc, ki je občinstvu

SKORAJŠNJI ZLOM ITALIJANSKEGA CENTRA IN UMİK ITALIJANSKIH ARMAD

Grki pravijo, da delajo Italijani že priprave za umik italijanskih armad preko Valone v Italijo. — Silno požrtvovanje grških kmečkih žena.

ATENE, 16. decembra.

Grške čete stalno pritiskajo na središče italijanske obrambne črte, ki bo vsak čas zlomljena; Italijani se pripravljajo na celoten umik svojih čet preko pristanišča Valone, odkoder jih bodo parniki odpeljali nazaj v Italijo.

V nedeljo so pričeli izvajati Italijani splošen umik na 40 kilometrov dolgi fronti, kar kaže, da bo njihovo središče v kratkem zlomljeno.

Junaštvo in požrtvovalnost grških žena

Poročevalec Wess Gallagher, ki se nahaja z Grki na severni fronti, poroča, da so albanski gorski prelati polni kmečkih žena, ki z velikimi lopatami odkidajo sneg, da utarejo pot grški pehoti, ki nevzdržno pritiska za Italijani.

Po tem gorskih potih se s polževno naglico pomikajo traktorji, mezgi in vojak, ki potiskajo med 6.000 čevljev visokimi gorskimi grebeni Italijane pred seboj. Grški vojaki pravijo, da ne vedo, kako bi mogli potiskati za Italijani, če ne bi bilo teh požrtvovalnih žena, ki jim čistijo poti, kajti navzočnost vsakega grškega vojaka je v boju potrebna. V nekaterih prelazih so grški vojaki odvisni samo od teh žena za dobavo svoje municije, živil in drugih potrebščin. Te žene prinašajo na 3.000 čevljev visoke gorske grebene na svojih hrbtih do 80 funtov težke tovore.

Božičnica Slovenske šole SND

Mladinski in odrasli oddelki Slovenske šole S. N. Doma na St. Clair Ave. poda v torek 24. decembra ob 7:30 zvečer v avditoriju Doma dve krásni igri enodejanki, zvani "Oj hišica očeta" in "Čarobna košara". Po igrah nastopi Miklavž, ki razdeli darila. Vstopnina je 25c in vstopnice se dobe v predprodaji pri društvenih tajnikih delniških društev Doma, pri Mrs. Makovec v Slovenskem narodnem domu in v uradu tajnika Doma. Rojakom priporočamo, da obiščete priredbo božičnice Slovenske šole SND.

"O ta vražji fant"

Prihodnja Verovškova predstava bo 12. januarja. Vprizori- lo se bo veselo igro v treh dejanjih "O ta vražji fant." V naslovni vlogi bo nastopil Frank Slejko, poznan po izborni podanih vlogah v lanskim sezoni. Poleg njega imajo vloge Florence Jeray-Slaby, Mrs. Kovac, Joe Godec, Mrs. Zaic in Tony Drenik.

V bolnišnici

V nedeljo večer se je podal v Glenville bolnišnico Mr. John Pirc, 6305 Glass Ave. Obiski so dovoljeni.

splošno ugajal, mlajšega hlapca pa je prav tako zadovoljivo podal L. Črnič.

Igro je režiral J. Godec. "Jadranove" pevce je spremljala na klavirju Miss Vadal, Mladinski zbor pa Miss Elsie Artelj.

Prireditev je ugodno potekla, toda ni dvoma, da bi bila še vse boljše, če igralci in pevci ne bi igrali in peli praznim stenam. Dolžnost javnosti je, da se to nikoli več ne ponovi. — c.

Stavka v "stamping" diviziji Eaton tovarne

Člani United Automobile Workers (CIO) unije, zaposleni v stamping diviziji pri Eaton Manufacturing Co., na East 140 cesti, so odglasovali za stavko v omenjeni diviziji.

Glasovanje se je vršilo včeraj. Stavka je bila odglasovana zato, da se inforsira zahteve po kontraktu, ki je kril delavce, zaposlene v družbi Wilcox-Rich diviziji v Saginawu, Mich., kjer so unijski člani zdaj na štrajku. Glasovanje o stavki se bo vršilo še v treh nadaljnjih tovarnah Eaton družbe v Michiganu.

Internacionalni odbor unije, ki se bo sestal danes v Hollenden hotelu k svoji četrtletni seji, bo razpravljal tudi o delavskih odnosih z Eaton družbo. Dalje bo odbor najbrže tudi silil pritožbe od članov Fisher Body General Motors divizije, da se povišanja plač, ki ga je dovolila kompanija, ni pravilno distribuiralo in da je bilo dvajset delavcev brez predhodnega obvestila odslovljenih, kar je v nasprotju z unijskim kontraktom z General Motors korporacijo.

ODKLON FRANCIE

BERN, Švica, 16. decembra. — Poroča se, da je Nemčija apelirala na maršala Petaina, naj slednji dovoli nemškimi armadam prehod preko Francije v Grčijo in Libijo, da bi Nemčija lahko pomagala Italiji, ne da bi škodovala italijanski morali doma. Maršal Petain je to nemško zahtevo odločno odklonil.

NORTH AMER. MORTGAGE LOAN CO.

Kakor se poroča, bo gori omenjena banka izplačala za božične praznike 10 odstotkov dividend, v skupnem znesku nad \$150.000.00. Izplačevati se bo pričelo v četrtek 19. decembra v prostorih North American banke. Vsakdo mora prinesiti s seboj svojo knjižico. — Vloge, ki znašajo \$10 ali manj, se bo v celoti izplačalo.

Nov grob

V mestni bolnišnici je preminil staršem Frank in Ethel Gron stanujočim na 453 East 149th St. dva dni star sinček Frank. Pogreb se vrši iz hiše žalosti v torek popoldne ob 1:00 uri in v cerkev sv. Jeroma ob 1:30 uri in nato na sv. Pavla pokopališče pod oskrbi Jos. Žele in sinovi pogrebnega zavoda. Naše so- žalje.

**SAMO ŠE 9 DNI
DO BOŽIČA**
**Kupite svoja
božična darila pri
slovenskih
trgovcih!**

DR. KOROŠEC UMRL

Kakor nam poroča jugoslovanski konzul dr. James W. Mally, je umrl nagle smrti, ko je prisostvoval neki operni predstavi, dr. Anton Korošec, duhovnik ter voditelj slovenske katoliške stranke in minister prosvete v Cvetkovičevem kabinetu. Leta 1928 je bil premier zadnje jugoslovanske ustavne vlade, preden je pokojni kralj Aleksander proglasil diktaturo.

Pokojni Korošec si je kot državni poslanec Slovenije stekel v nekdanjem avstrijskem parlamentu velike zasluge za slovensko ljudstvo ter je bil splošno znan pobornik za pravice slovenskega naroda pod habsburško dinastijo. On je bil tudi eden izmed onih rodoljubnih državnih poslancev, ki so podpisali znano majsko deklaracijo za odcepitev Slovenije od Avstrije in za njeno vtelesenje v novo jugoslovansko državno tvorbo.

Z njegovim političnim delovanjem in udeležbo v jugoslovanski državi pa se zlasti zadnje čase nismo strinjali. Znano je, da se je kot član Stojadinovičevega kabineta, v katerem je fungiral kot minister notranjih zadev, stalno potegoval za "apizanje" Nemcev in Italijanov, kar je bilo često v škodo jugoslovanskega ljudstva. Kot prosvetni minister je upeljal v vse jugoslovanske srednje šole italijanščino kot obvezni jezik ter je sploh deloval za čim tesnejše stike Jugoslavije z Italijo. Kot nekdanji borec za slovenske pravice v dumajskem parlamentu, seveda ni verjetno, da bi delal to iz zlobnih ali sebičnih namenov, pač pa najbrže v prepričanju, da bo "apizanje" fašistov v korist Jugoslaviji. — Toda tako politiko je vodil — in sicer iz istih domoljubnih namenov — tudi Neville Chamberlain, danes pa vsi vidimo, kam je ta politika privedla Anglijo. — S Korošcem je legla v grob velika in markantna slovenska osebnost, ki je bila predmet razpravam svetovnega časopisja.

Pierre Laval, znani "apizer," od- stavljen od vlade

Znani francoski fašist in osebni Mussolinijev prijatelj, je hotel potisniti Francijo v vojno proti Angliji.

BERN, Švica, 14. decembra. — Maršal Petain, načelnik vlade v Vichyju, je odstavil Pierre Laval, znanega Mussolinijevoga prijatelja, z njegovega položaja, ki ga je zavzemal kot podpremier in minister zunanjih zadev v francoski vladi. Rečeno je, da je Laval stremel za tem, da se postavi na čelo francoske vlade ter da vrže Francijo ob strani Nemčije v vojno proti Angliji. Na Lavalovo mesto kot minister zunanjih zadev je bil imenovan drug znan francoski fašist in "apizer", Pierre Etienne Flandin. (Izgleda, da izganja Petain hudiča z belcebubom. — Op. uredništva).

NEW YORK, 14. decembra. — N. B. C. radio poroča noocj iz Švice, da je Pierre Laval zaprt v ječi v Vichyju. Njegova ostavka kot podpremier je bila posledica njegovega prizadevanja, ker je hotel pregovoriti maršala Petaina, da bi dal slednji Nemčiji na razpolago francosko mornarico proti Angliji, v zameno pa bi dobila baje Francija od Nemčije lažje mirovne pogoje.

Božičnica

Več ljudi me je vprašalo, če bo Miklavž nosil darila na božičnici Škrjančkov, 22. decembra na Recher Ave. Za to prosim, da kdor hoče obdariti svoje otroke na ta dan, naj pošlje darila k Mrs. Mary Furlan, 19004 Kewanee Ave.

Smrtna kosa

Kot je bilo že poročano, je v soboto jutraj preminila v St. John's bolnišnici znana Frances Bolta, rojena Dolničar, stara 53 let, stanujoča na 11704 Lena Ave., West Park. Tukaj zapuša sinove Mika, Stanleya in Josepha in hčer Frances ter več sorodnikov. Rojena je bila v Šmartnu pri Ljubljani, kjer zapuša brata Mihaela in sestre Ivano in Mery in več drugih sorodnikov. Tukaj je bivala 27 let ter je bila članica društev Delavec, št. 257 SNPJ in Srea Jezusovega, št. 172 KSKJ. Pogreb se vrši iz hiše žalosti v sredo jutraj ob 8:15 uri in v cerkev Annunciation ob 9:00 in na to na Calvary pokopališče, pod oskrbo Jos. Žele in sinovi pogrebnega zavoda. Bodi ji ohranjen blag spomin. Preostalih naše so- žalje!

Smrtna kosa

Kakor smo že poročali, je umrl na svojem domu 5432 Lake Ct., v znani "Kurji vasi", dobro poznani rojak Frank Hočevar, star 65 let. Doma je bil iz Pijave gorice pri Igu, odkoder je prišel v Cleveland pred 39 leti. Zadnjih 37 let je bil zaposlen pri American Steel and Wire Co. Tukaj zapuša žalujočo soprogo Mary rojeno Habjan, hčere Mary in Frances Laseak, sinove Franka, Josepha, Johna in Edwarda ter več drugih sorodnikov. Bil je član društva Srea Jezusovega. Pogreb se bo vršil v torek jutraj ob deseti uri v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče, iz Frank Zakrajškovega pogrebnega zavoda na 6016 St. Clair Ave. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalih naše so- žalje!

Seja

Jutri večer se vrši seja mladinske pevskega zbora Slavski v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. v sobi št. 4. Starši so prošeni, da se gotovo udeležijo.

BOMBARDIRANJE NEAPLJA; TOTALNI POLOM V EGIPTU

Angleški letalci so trikrat bombardirali Neapelj, kjer so pogreznili italijansko bojno ladjo.

NADALJNIH 14.000 ITALIJANOV ZAJETIH, MED NJIMI VEČ GENERALOV

RIM, 15. decembra. — Vrhovno poveljstvo poroča, da so snodi angleški bombniki trikrat napadli italijansko pristaniško mesto Neapelj, pri čemer je bila zadeta po bombah in pogreznjena neka italijanska bojna ladja. S pogreznjeno ladjo vred je šlo na morsko dno približno petdeset ljudi.

Ognjenik Vezuv — kažipot RIM, 15. decembra. — Ognjenik Vezuv bruha in smatra se, da je goreče žrelo ognjenika, katerega ni mogoče zatamniti kot ulične svetiljke, služilo angleškim letalcem za kažipot nad Neapeljem. Ognjenik, ki bruha že tri mesece, je zlasti snodi metal pod nebo silen rdeči sij, ki je služil Angležem za kažipot.

Italijani, ki so bili poginili iz Egipta nazaj v Libijo, se zdaj obupno branijo v bojih na nož, in hite metati v boj svoje rezerve. Sodi se, da bo od izida te bitke odvisna usoda Italije.

14.000 Italijanov ujetih

KAIRO, 16. decembra (ponedeljek). — V Libijo se je pričela zlivati cela italijanska divizija v prizadevanju, da zajezi po- vođen angleškega vojaštva. I- talijane obdelujejo angleški bombniki, pehota, motorizirane edinice in angleške bojne ladje z obali. V nedeljo so zajeli Angleži 14.000 nadaljnjih italijan- skih vojakov, med katerimi je več generalov.

Angleži poročajo, da se Itali- jani z veseljem predajajo an- gleškemu vojaštvu. V bližini Bardije je angleški rušilec po- greznil neko italijansko pod- mornico.

Italijani "razbiti na kose"

KAIRO, Egipt, 14. decembra. — Italijanska afriška armada, ki je bila "razbita na kose", je bila zapodena iz Egipta ter se

zdaj ustavlja Angležem na meji Libije.

Angleži javljajo, da so pobili ali zajeli eno četrtino celotne i- talijanske armade, katero so v nekaj dneh pognali nazaj na me- sto, s katerega je pred meseci pričela prodirati proti Egiptu. Poleg ujetnikov so zajeli An- gleži tudi ogromne množine olja in drugega vojnega materijala. O italijanskih četah, katerim se je posrečilo pobegniti v Libijo, javljajo Angleži, da so tako dis- organizirane, da ne prihajajo kot bojne čete nič več v poštev.

Angleški bombniki bombardirajo zdaj italijanske pozicije globoko v Libiji, 150 milj od meje.

Kralj čestita svojim vojakom

LONDON, 14. decembra. — Angleški kralj George je poslal noocj siru Archibaldu P. Wavellu, poveljniku angleških čet v Egiptu, svoje čestitke nad zmagami njegovega vojaštva.

"Prosim, izročite vsem čast- nikom in vojakom moje armade pod vašim poveljstvom moje iskrene čestitke nad zmago, ki ste jo izvojevali v zapadni puščavi.

"Ves imperij je ponosen na naše čete iz dominijev in Indije kakor tudi na vojaštvo svobodne Francije, ki je bilo tako uspeš- no proti številčno mnogo moč- nejšemu sovražniku," je brzoja- vil kralj.

Božična darila

V današnji številki je oglaš Mandel Hardware, 15704 Water- loo Rd., kjer je navedenih le par stvari, ki so pripravne za božična darila. Cene so zelo zmerne in postrežba točna. Da- jo na lahka odplačila. Imajo tu- di lepe stenske koledarje.

PROSLAVA 30-LETNICE DRUŠTVA BROOKLYN, ŠTEV. 135 SNPJ

Včeraj se je v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. vršila proslava 30-letnice obsto- ja društva z banketom in dobro vodenim programom. Stolorav- natelj je bil Carl Samanich, taj- niki Doma. Kot govorniki so na- stopili vsi štirje clevelandski glavni odborniki S. N. P. J. in sicer: Math Petrovich, predsed- nik gospodarskega odbora, Frank Barbič, gl. porotnik, Mi- lan Medvešek, gl. nadzornik in Camilus Zarnick, podpredsednik distriktnega okrožja, dalje Jos. F. Terbižan, tajnik Clevelandске Federacije S. N. P. J., odborniki tega društva in zastopniki S. N.

P. J. in drugih društev in naš poznani, priljubljeni sodnik Fr. J. Lausche.

Več prav mičnih pesmi so v samospevu in duetih zapeli Mrs. Antoniette Simič, Mrs. Zarnick, Mr. Louis Belle in Mrs. Frank Plut. Na glasovir jih je spremljala Mrs. Amelia Plut. Želi so navdušen aplavz navzočega občinstva. Udeležba je bila velika, dvorana nabito polna. Banket tudi izvrsten. Po končanem pro- gramu se je vršil ples in prosta zabava. Lahko se reče: "Res lep popoldan in večer je bil." — E- den navzočih.

IZPOLNITEV KLANČARJEVEGA SEZNAMA

V zvezi z novim "Yugoslav Di- rectorij of Greater Cleveland," ki ga bo izdal Mr. Klančar, nam slednji javlja, da bo to pot ob- javil tudi imena vseh manj zna- nih trgovcev in profesionalcev jugoslovanske narodnosti, ka- kor na primer one, ki se bavi- jo z zavarovalnino, balzamira- njem, dekoriranjem, s poučeva- njem godbe, s stavbenimi stro- ka mi, kakor tudi s kon- traktorstvom, zidarstvom, mi- zarstvom itd, krojaštvom in vse one, ki izdelujejo te stvari do- ma.

Da se ustreže vsem Jugoslo- vanom v vseh delih mesta, želi dobiti avtor tudi naslove vseh onih trgovcev, ki ne živijo v na- ši sredi, temveč imajo svoje tr- govine v drugih mestnih delih, v katere ne zahajajo naši lju- dje. Ako poznate takšne trgov- ce, sporočite o njih Mr. Klan- čarju ter navedite na karti njih ime, naslov, telefonsko številko, vrsto trgovine in lastnike. — Tozadevne informacije naslovi- te na: Anthony J. Klančar, 1047 East 67th St., Cleveland, Ohio

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto		\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto		\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto		\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PAMET NE ODLOČA VSELEJ

Poleg materialnih sil, ki predvsem vplivajo na ljudi, je polno nematerialnih, nezračunljivih sil, ki v marsikaki dobi odločilno vplivajo na ljudstvo.

Čeprav je znanost dognala že celo vrsto resnic, ki se jih ne da ovreči, se vendar svet da še vedno voditi po ljudeh in nazorih, ki nimajo s pametjo nobene zveze. In čim bolj sakrosaktno (nedotakljivo) je: sploh ne smes dvomiti vanj, kaj šele ugovarjati. Kajti ljudje, ki slepo verujejo v nekaj, so za vsak argument pameti nedostopni. Vsak vernik — tudi političen — je mistik (človek, ki veruje v nedoumljive tajnosti). In če se komu vgnezdijo v možgane neka mistična vera, je pot razumu zaprta.

Besedo misticizem so prej uporabljali samo v verskem smislu, v zadnjih petnajstih letih smo pa videli in izkusili, da nima danes misticizem nič manjše vloge v politiki. Zaradi napredka naravoslovnih ved smo že verjeli v zmago razuma in mislili, da je temna preteklost, polna krvavih praznovter, premagana. Resničnost nas je udarila po glavi. Ljudje so se izkazali, da niso nič manj praznoverni kakor v času rimskih Cezarjev. In še več vidimo: verniki zmot, niso samo tako imenovani neizobraženi ljudje, temveč tudi priznani izobraženci ali razumniki, ki so dovršili srednje ali celo visoke šole; tudi ti izgube kritične sposobnosti, ako se naseli vanje slepa vera.

Socializem je vedno vzgajal ljudi v kritičnosti, jih navajal k samostojnemu mišljenju, k treznemu presojanju resničnosti in lažnega, mogočega in nemogočega, učil jih je značajnosti in vztrajnosti. Nam je tuja vsaka nezmotljivost. Danes, ko se ljudje love za vsem mogočim, ko na čast nič ne dajo, ko vidijo svoje ničvrednost, pa zato ugibajo, kateremu "odrešeniku" bi se zapisali, na koga bi "stavili," kakor se reče, v takem času je naše delo zelo otežkočeno. Pa ne, pomagati nič drugega kakor vztrajati in po svojih močeh prispevati, da bo ta povodenj političnega malikovalstva čim prej šla mimo nas; in ko se bodo razočarani verniki spet "spreobračali," da se bo kolikor mogoče veliko spreobrnencev podalo na pravo pot, ne da bi iz razočaranja nad epim hoteli prižigati kadičilo drugemu "odrešeniku." — "D. P."

ŠPANJA SE NE MISLI NA VSTOP V VOJNO

Pred obiskom španskega notranjega ministra Serana Suncera v Berlinu, se je splošno pričakovalo, da bo senzacija berlinskih posvetov vstop Španije v vojno na strani Italije in Nemčije. O tem so več ali manj odkrito pisali najbolj vplivni italijanski listi in pripravljali javnost. Namesto senzacije s Španijo, je sledila objava vojaškega pakta med Nemčijo, Italijo in Japonsko.

Sedaj pišejo italijanski listi, da četudi Španija ne pojde v vojno na strani držav osi, so njene simpatije za države osi očitne in njeno zadržanje bo v vsakem primeru koristno za Nemčijo in Italijo.

Kaj je Španijo zaenkrat odvrnilo od vstopa v vojno, se ne da točno reči. Nekateri pravijo, da je interveniral Roosevelt, drugi, da so v ade držav južne Amerike, kjer španski jezik prevladuje, svetovale v Madridu, naj se izognejo vojni, tretji pa so mnenja, da rane španske državljanske vojne še niso zaceljene in bi z novo vojno utegnile nastati tudi nove zmede.

Za Nemčijo in Italijo bi bil nastop Španije važen zaradi Gibraltarja in ofenzive proti Angležem v Sredozemskem morju. Izgleda, da so bili tudi glasovi o odstopu oporišč Italiji in Nemčiji na španskih tleh, preuranjeni.

JEDRNATE BESEDE

"Volksstimme" piše:

Tudi za malo državo je demokracija pravilna oblika medsebojnega življenja. To ne pomeni, da naj vse ostane pri starem, demokracija je namreč še nepopolna. Velika večina političnih naprav je potrebna obnove; toda obnoviti jih moramo v demokratičnem duhu, to se pravi s suverenostjo ljudstva, enakost zakona mora veljati za vse državljane. — Demokracija mora predvsem pronicati v gospodarsko življenje, izkušnja je namreč pokazala: da demokracija ne more obstojati, če je le polovičarsko izpeljana da demokracija nima življenjske sile, če vlada v

UREDNIKOVA POŠTA

Klub Ljubljana

Naznanjam vsem meščanom in meščankam, kluba Ljubljana, da se vrši glavna, letna seja v torek 17. decembra ob 7:30 zvečer, v navadnih prostorih. To sejo smo prestavili radi praznikov, ker je zadnji torek v tem mesecu Silvestrov večer, en teden prej pa sveti večer.

Na tej seji se bo volilo tudi odbor za leto 1941. Na zadnji seji kluba je bilo sklenjeno, da se napravi boljše večerjo za članice in članice in sicer enega, lepo pečenega, 75 funtov teškega prašička, katerega bomo po seji zalivali z ječmenovcem.

Torej ne pozabite 17. decembra priti na sejo.

Ker so nekateri člani in članice zaostali s plačilom asesment, sem bil primoran poslati opomin, to pa radi tega, ker bi rad zaključil tajniške knjige.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto, vam voščiti Andy Ogrin, tajnik kluba "Ljubljana"

Odbor društva Naprej šte. 5 SNPJ za leto 1941

Predsednik, Mike Cvelbar, podpredsednik, John Tavcar, tajnik Ludvik Medvešek, 6409 St. Clair Ave., blagajnik John Lazar, zapisnikar John Medvešek, nadzorni odbor: preds. Anton Wapotic, 1. in 2. nadzornika: Joseph Batis in Joseph Udovich. Reditelj Anton Duša. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern. Zastopnika za Clevelandsko Federacijo SNPJ Milan Medvešek in Ludvik Medvešek. Zastopnika za Klub društev S. N. Doma John Medvešek in Frank Somrak. Zastopnika za Cankarjevo ustanovo Ludvik Medvešek in Frank Somrak. Zastopnika za Prosvetni odbor S. N. Doma L. Koejan in Frank Somrak. Pooblaščenec-zastopnik za delniško sejo S. N. Doma Frank Somrak. Za Dom Zapadnih Slovencev Fr. Somrak in za Slovensko Zadrugo Zvezo Joseph Skuk. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo dopoldne v Slovenskem narodnem domu 6417 St. Clair Ave., dvorana šev. 1.

Iz našega Euclid-a

Da ne beste mislili, da smo euclidski škrjančki na zimo zapali, smo se namenili, da priredimo kot navadno tudi letos Božičnico s petjem, igro in godbo.

Ker se pa občinstvo raje smeje kot joka, kar je tudi bolj dravo, vam bomo podali burbo "Oh, ta Polona".

Videli jo boste v vsej kmečki tipičnosti, in kako zna dobro pododo razbijati, pa tudi zvita zna biti, če hoče.

Da, si jo patančeneje ogledate, pridite v nedeljo 22. decembra ob tretji uri popoldne v Slovenski društveni dom na Recher ave. Peli bomo tudi več lepih pesmi.

Po tem programu pa pride že tako težko pričakovani Miklavž.

Ker pa se je letos preselil v Združene države, ker se je zbal, da ga ne doseže Hitlerjeva roka, tudi tam gori na Severnem tleh, ter se sedaj nahaja v naši tako bogati deželi, pričakuje, da bo toliko bolj radodaren in ima darilo za vsakega, ki ga pride pogledat.

gospodarstvu absolutizmu, če si tam, kjer bi se morala lajšati človeška beda, delajo gospodje dobičke, hlapi pa tlačani. Za gospodarsko in politično življenje naj velja: Vse predprave stanu, rojstva in posesti se morajo odpraviti. V tem smislu se mora voditi vsa davčna bančna in finančna politika ter celotno gospodarsko življenje. Ne pustimo se varati, ideja demokracije je enostavna: enakost vseh ljudi pred zakonom in kruhom!

Da pa bo tudi ples, to je pa prav gotovo in bo za istega igral Jankovich in že beseda "Jankovich" pomeni, da bo fletno.

Popoln užitek vam zagotavljam in jamčimo zanj, mi škrjančki, naš pevovodja g. Louis Šeme in naš režiser g. Frank Pokar.

Prav uljudno vabimo vse ljubitelje petja, podpore in častne člane in ostalo občinstvo, da posetite to prireditev našega mladinskega pevskega zbora škrjančki. Veter naj zapiha tudi tja proti našim sosednim Collinwoodčanom in naj jih pripiha v nedeljo 22. decembra k nam v Euclid, v Slovenski društveni dom na Recher Ave.

Po programu pa ne smete iti precej domov, kajti imeli bomo vse dobrote kar jih bodo zahtevali naši želodčki, naročili smo namreč kuharico kar iz Stalter hotela.

S pozdravom se vam priporočamo škrjančki in vam voščimo vesele božične praznike.

Violet Vogrin, 19708 Shawnee Ave.

Spominska slavnost Ivan Cankarjeve smrti

Dne 11. decembra je poteklo 22 let, odkar je v Ljubljani za vedno zatisnil oči, eden največjih slovenskih pisateljev in umetnikov, Ivan Cankar.

Komaj 42 let star, je odložil "butoro", katero mu je naložila usoda. Pod njeno težo je vztrajal in zapustil, ne le svojemu narodu, ampak tudi svetovni literaturi neprecenljiv zakonit literarni spomenik njegovega "Hlapca Jerneja", kateri je bil preveden v vse važne svetovne jezike.

Kolikor je pooblaščenemu znano, smo Slovenci v Ameriki obhajali prvo spominsko slavnost 11. decembra 1938 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., v Clevelandu ravno na dan dvajsetletnice njegove smrti.

Cankarjeva ustanova je na ta dan uprizorila njegovo dramo "Za narodov blagor". Spominski nagovor Ivanu Cankarju, je imel njegov sodobni prijatelj in sodelavec, Elbin Kristan, urednik Cankarjevega glasnika.

Lansko leto, oziroma že to leto, v januarju, je na spominski prireditvi, dramsko društvo A. Verovšek, ponovilo Cankarjevo dramo "Kralj na Betajnovi".

Obe obležitvi sta bili dobro obiskani. Dva in dvajsetletnica se bo pa vršila v nedeljo popoldne 22. decembra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Na tej proslavi se bo uprizorilo oziroma ponovilo Moskerčev socialno dramo "Rdeče rože". Igro režisira vsem dobro poznani igralec John Steblaj.

Cankarjeva ustanova pričakuje, da bodo rojaki tudi to pot izkazali spoštovanje, ljubezen in hvaležnost svojemu velikemu Cankarju, ki je posvetil svoje življenje umetnosti in boju za lepoto, pravico in resnico.

Ko ga je na bolniški postelji, v bolnišnici, obiskal njegov prijatelj, župnik F. S. Finžgar, ga je dobil mežugrega v omotici in pravi v njegovih spominih, kako je hipoma vzdihnil, počasi odprl oči in ga v njemu lastnem

nasmešku ogovoril: "Glej ga, ali si ti?" Tako tudi mi obiščimo in posetimo to spominsko slavnost, da prijatelj prijatelju poreče, ko ga vidi: "Glej ga, tudi ti si prišel (la)". Rojak, rojak! "Glej jih, tudi ta je prišel (a)" in da poreče slovenska javnost, "Ves narod se je vdeležil spomenice Ivana Cankarja, se mu v hvaležnosti in ljubezni poklonil za njegova dela, obenem pa pripomogel, da se njegovo delo v spomeniku revije "Cankarjev glasnik" nadaljuje."

Pridite torej, vi hlapi Jerneji, od blizu in daleč, v nedeljo dne 22. decembra v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. Naša dolžnost nas kliče! Borba za pravico in resnico še ni končana.

Joseph Jauch

Novi odborniki

Samostojno podporno društvo Dosluzencev je na svoji letni seji ponovno izvolilo ves stari odbor za leto 1941, kateri je: predsednik Andrew Lekšan, podpredsednik Martin Kostanjšek, tajnik John J. Kiko, 19012 Mohawk Ave., blagajnik Joseph Marković, zapisnikar Frank Kuhar, nadzorniki: Frank Kuhar, Martin Kostanjšek in Jacob Braniselj; zastavonoša, Martin Kostanjšek; zastopnik za Klub društev Slovenskega narodnega doma, Frank Virant; zastopnik na delniški seji SND, Frank Virant; zastopnik Skupnih društev fare sv. Vida, Mike Klemenčič; zdravnik dr. Kern, dr. O. man, dr. Skur. Društvo Dosluzencev zboruje vsako 4. nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v starem poslojpu SND. Društvo kot tako je na dobri finančni podlagi, plačuje \$7.00 tedensko bolniško podporo in priredi časni pogreb za umrli člani. — Slovenci od 16. do 45 leta se vabi na pristop. — Vstopnina in zdravniška preiskava presta.

Sam. podp. društvo Žužemberk

Na seji dne 3. decembra si je društvo izvolilo sledeče uradnike za leto 1941: — Frank Jerič, predsednik; Andrej Škerl, podpredsednik; John Ubic, 1426 E. 55th St., tajnik; Joe Slogar, blagajnik. — Nadzorni odbor: Frank Razinger in John Jakšič; zastopnik za Klub društev in konferenco SND John Ubic; — zdravnik dr. Oman, dr. Perme. — Seja se vrši vsako prvo sredo v mesecu v dvorani št. 3. ob 7:30 uri zvečer. Društvo sprejme člane v starosti od 16. do 45. leta. Imajo tudi mladinski oddelki.

Društvo Cvetoči Noble, št. 450 SNPJ

Na letni seji društva "Cvetoči Noble", št. 450 SNPJ so bili izvoljeni sledeči uradniki za prihodnje leto: Frank Podboršek, predsednik; Frank Tegel, podpredsednik; Mary Dodic, tajnica, 977 East 239 St.; Frances Tegel, blagajničarka; Jack Jugov, zapisnikar. — Nadzorni odbor: Matt Smith, Andrew Jerman in Joseph Pavković; društvena zdravnik dr. C. W. Rotter in dr. Anthony Skur. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

BRSJLANOVI LISTI NAMESTO MILA

V dunajski višji šoli za gospodinske predmete preiskujejo in preskušajo med drugim vsa nadomestila, ki prihajajo v vojnem času za gospodinstva v pošte. Tako perila tam ne perejo več z milom temveč s prevretkom bršljanovih listov.

Ta pralni pripomoček se je baže dobro obnesel.

IZ STARE DOMOVINE

Ribiči na Jadranu

Mornar neke jugoslovanske ribiške ladjice, ki se je nedavno vrnila v Gruž pri Dubrovniku, je pripovedoval o srečanju z angleško podmornico sledeče: "Naša ladjica se je vracala proti pristanišču z dobrim plenom rib, ko je krmar ugledal v bližini periskop podmornice. Naša ladjica je zmanjšala brzino in podmornica je prišla na površje par sto čevljev od nas. Pozvala nas je najprej v angleščini in nato v italijanščini, da ustavimo. Podmornica je pripeljala vstič naše ladjice in njen poveljnik s petimi pomorščaki je prišel na krov. Ogledal nas je, občeoval naše ribe in vprašal, če mu jih prodamo. Naš kapitan je povedal ceno in britiški kapitan je rekel, da je kupčija sklenjena ter plačal z dvema funtoma, kar je bilo precej več, kot so bile ribe vredne. Naš kapitan je nato odprl steklenico slivovice in vsi smo pili, nakar smo naložili ribe v posode, ki so nam jih dali. Potem smo še vsak enega pili in britiška posadka je odšla z ribami. Ko je naš kapitan v Gružu izmenjal angleške bankovce, je kupil posadki še eno steklenico slivovice."

Ta dogodoba je bila priobčena v New York Times dne 25. novembra.

Ma strela!

O zatiranju Slovencev in Hrvatov v Julijski Krajini bi se dalo napisati debele knjige, pa bi gradivo še ne bilo izčrpano. Naši zatirani bratje tiho trpijo, toda italijanski šikan ne pozabijo. Po radijski postaji YMCA v New Yorku je bilo nedavno poročano, da je italijanska divizija "Giulia", katero je Mussolini nedavno poslal nad Grke, postavljena po večini iz slovenskih in hrvatskih fantov iz Julijske Benečije, in je vedela kaj stori, ko je prišla v stik s fanti iz grške Macedonije in severne Albanije, ki govorijo jugoslovansko narečje. Polom italijanske ofenzive v Grčiji, da se lahko v znatni meri pripisuje omenjeni diviziji. Ej, naši Kraševci ne pozabijo italijanskega zatiranja in se ne bodo borili za slavo osvobozene Rima.

Pravljica o škratu

Prijateljstvo s cigani nikdar ne prinese sreče. O tem sta se prepričala tudi zakonca Gašparjeva iz Petrovgrada. Oba sta živela v dobrem prijateljstvu s ciganko Ljubico Bošovo. Nekega dne je Ljubica pripovedovala svoji znanci Gašparjevi, da na njenem podstrešju sedi škrat in čuva zaklad. Če bi imela nekaj denarja, bi škrate začarala, da bi ji izročil ogromno bogastvo. Lahkoverna Gašparjeva je ciganki naselila in ji dala najprej 300 dinarjev, potem pa še nekaj večjih in manjših vsot. Toda škrat je bil dvoraten in poteklo je leto, dve in tudi tretje leto je minevalo, ciganka pa je še zmerom zahtevala od Gašparjeve denarja. Ko je ta vsota zrastle v tisoče in dosegla blizu 70 jurjev, sta začela zakonca Gašparjeva dvomiti v cigankino pravljico o škratu in zakladu. Prijavila sta jo orožnikom, ki jim pa ciganka o skrivnostnem zakladu ničesar ni vedela povedati. Smešnožalostni primer lahkovernosti je izzval po vsem Banatu pravo senzacijo.

PROIZVODNJA SLADKORJA V RUSIJI

Medtem ko je l. 1913 v Rusiji vsa površina, na kateri so pridelovali sladkorno peso, znašala 648,000 ha, je merila lansko

ŠKRAT

Gospodinji se predstavi nova služkinja.

"Vaša izpričevala so zelo lepa," pravi gospodinja. "Le to mi še povejte, zakaj ste šli iz zadnje službe?"

"Gospod mi je rekel 'miška', gospa se je pa miši tako bala."

V dnevniku nekega dekleta je bilo zapisano med drugim tudi tole:

"Zakon je zelo praktična reč. Greh se v njem izpremeni v dolžnost ..."

Natakar tovarišu: "Zakaj pa ne vržeš tega dedca ven?"

"Zakaj pa?"

"No, saj spi že vse popoldne. Samo trikrat se je zbudil."

"Naj siromak spi! Vselej, kadar se zbudi, me pokliče in mi plača."

leto že 1,200.000 ha. Letno pridelala Rusija 26 milijonov metriskih stotov sladkorja, tako da je glede tega na prvem mestu med vsemi deželami na svetu.

SALA S SMRTNIM KONCEM

V Kunovicah pri Ogrskem Gradišču so dečki pri kopanju vtaknili nekemu 12-letnemu tovarišu v vsak čevljev enega raketa. Ko si je hotel deček obuti čevlje, je grozno zakričal in se zgrudil nezavesten. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da je že mrtev od možganske kapi.

VPLIV LUNE NA ČLOVEKA

Da ima luna velik vpliv na vse naše življenje na zemlji, so trdili že stari pisatelji, recimo Plinij. Nemški ženski zdravnik Carus je ugotovil že 1847, da se je ob naraščajoči luni rodilo več dečkov, pri pojemajoči pa več deklic. Kmetje vedno znova trdijo, da je treba sejati žito nekaj dni pred škčipem. Mnogi govorijo, da se seka les ob določenih luninih menah. Celo nekateri tehniki trdijo, da ob luninem svitu ostrina britve otopi.

Presenetljiv je pa vpliv lune na nekatera nižja živa bitja. V Rdečem morju živi vrsta morskih ježev, ki drste samo ob polni luni. Črv palolo v Črnem morju ima celo koledar v telesu. Sajju ima celo koledar v letu, v oktobru in novembru, v točno določenih nočeh pred polno luno se dvigne na morsko gladino, kjer domačini love te črve in jih jedo kot posebno poslastico.

OGLASJATE V "ENAKOPRAVNOSTI"

CHRISTMAS SEALS

Help to Protect Your Home from Tuberculosis

ZANE GREY: 49

ŽELEZNA CESTA

ROMAN

Tedajci pa je kljuka zaročljiva in zamigala. Allie je odredila v dušecem pričakovanju in nepremično obstala sredi sobe. Nekdo je bil pred vrati. Neale? Niti drugi ni mogel biti kakor on! Njen ostri sluh je ujel kratko, hropeče dihanje — in nato zvenket ključa v ključavnici. Allie je vztrepetala kakor v vetru.

Ključavnica je zaškripala, ključ se je zavrtela, vrata so se odprla. Mož visoke rasti se je o-tekla čez prag, noseč glavo po-časi, in njegova roka je izdrla ključ iz ključavnice. Zaloputnil je vrata, še preden je pogledal Allie. Nato se je obrnil.

Allie je mahoma spoznala nje-gov rdeči obraz, bliskajoče oči in plamene lase.

"Larry!" je zavpila. Srce se ji je hotelo razpočiti od veselja. Naglo je stopila proti njemu, pripravljena, da se mu vrže v naročje, toda on se je tako silno zgrnil, da je ostala na mestu. Larry je omahnil nazaj in iztegnil roko. Njegov obraz je bil blede in razgret, kakor ga ni bila Allie še nikoli videla. Strmenje in nedoumevanje se je izražalo v njegovih črtah. Počasi je vzdignil roko, potegnil si z njo preko ust in zaril prste v rdeče lase; nato je z naglo kretnjo tipaje se-til proti vratom, kakor bi v o-čnemglosti iskal opore.

"Sodim, da jo že spet vidim!" zamrmral sam pri sebi.

"O Larry — jaz sem, Allie!"

Videla je, kako mu je izginila barva iz obraza. Drget ga je iz-šleketel od glave do nog. Z drs-ajimi koraki je krenil proti njej. Njegove oči so imele po-časi človeka, ki noče verjeti te-ku, kar vidi. Roka, ki jo je izte-gnil predse, je trepetala.

"Saj nisem prikazen, Larry! Ali me ne spoznate?" je zajec-ala.

Da, očitno jo je imel za pri-rozen. Velike, lepke kaplje so mu stale na čelu.

"Ljubi, stari rdečeglavec!" je zavpila z zastajajočim glasom, mehka se od radosti in muke. Zvijala je, da jo mora spoznati, in govorila tako — z inenom, — ga je nekdanj dražila z njim — čistim imenom, ki se ga nihče ni upal izreči.

In tedaj je vendar že videla, — veruje v njeno resničnost. — Njegov obraz so jele raz-čati. Vrgla mu je roke okoli vratu — vdala se omotici dolgo-časne sreče. Kjer je bil Dar-ry, tam Neale ni mogel biti da-ri.

"Allie — ali ste res vi?" jo je vprašal s hripavim glasom in jo je privel k sebi.

"Da, Larry, da — in umiram se zaradi, da vas vidim!"

Tedaj menda niste pravi?"

Nejeverno nadaljeval.

Kako krasna je bila njenemu oču zategnjena davno znana morica juga!

"Ne, Larry... Oh, poljubila vas — in mi ne vrnete po-časti!"

Čutila je butanje njegovih rok, ko jo je dvignil k sebi in jo objel na ustnice — v zadre-žnem kakor deček.

"Oh, svet se pogreza!... A

nie. V teh nekaj sekundah se je bil ves izpremenil.

"Larry, ali ste pijani?"

"Bil sem, a zdaj sem trezen... Poljubi me še enkrat, dekle!"

Začuden in boječe je Allie u-stregla njegovi želji, a to pot je zardela kakor mak.

"Nikoli še nisem bila tako srečna," je zašepetala. "Samo prestrašili ste me, Larry, oh, ka-ko... Jaz —"

"Srečna!" je vzkliknil Larry. Nato jo je izpustil, vzravnil se in težko zasopel. "Za vsem tem je skrita peklena laž — toda Allie Lee ni tista, ki se je zlagala."

"Larry, spametujte se. Dol- go čakanje mi je vzelo vso moč. Oh, povejte mi kaj o Nealu!"

Kako čuden, kako nerazum-ljiv je bil pogled, ki ga je vrgel nanjo!

"Allie — Neale je tukaj, v Bentonu. Preden mine deset mi- nut, vas lahko spravim k nje- mu. Ali je to res vaša želja?"

"Moja želja!... Umrla bom, Reddy, če ne pojdeva takoj!" je vzkliknila z izmučenim glasom.

Spet se je Larry grozeče vzravnil pred njo; to pot jo je prijel za obe roki. "Kako dolgo ste bili že tu — preden sem pri- šel?"

"Nemara pol ure, nemara še manj. Meni se je zdelo večnost."

"Ali veste, v kaki hiši ste in kaj pomeni ta soba?" je nade- ljeval s tihim, hripavim glasom.

"Ne, ne vem," je odgovorila neutegoma z bučečo se radoved- nostjo. Vprašanja in pojasnila so ji silila na ustnice. Toda Lar- ryjevo čudno vedenje jo je tako ukepal v svoj čar, da se ni u- pala izpregovoriti.

"Noben drugi možki ni prišel k tebi? Jaz sem prvi?"

"Da."

Videti je bilo, da se Larry King bori sam s seboj — z moč- jo alkohola — in z mrko, zlo- večjo tesnobo, ki je polnila vso sobo. Njegove črte so se mehča- le in jasnile v tisti nasmešek, ki ga je Allie dobro poznala.

"Ho — mislim, da ni dosti mankala, pa bi bil pamet zapil," je rekel z zastajajočim glasom. "To je slaba navada. Allie... Na grde misli me spravljajo — sa- me kaže vidim in druge take stvari... Nehal bom piti, Allie. Nikoli več ne pokusim kapljice — samo da mi vi odpustite!"

Govoril je, kakor bi se obo- tavljal, hripavo, tiho, s solznim glasom, in nato je povsem utih- nil.

"Odpustim naj vam! Larry, dečko moj, ničesar vam nimam odpustiti — razen tega, da me nečete brž peljati k njemu!"

Čutila je, kako se je iznova zdrznil. Nato jo je pustil, in ko se je odmaknil od nje, je Allie zagledala nekdanjega cowboya, drznega, mirnodušnega in čudno grozečega, kakor je bil takrat, ko so tisti štirje tuji prihajali v Slingerlandov tabor.

"Allie, ona ženska — Beauty Stantonova — vas je zaprla v to sobo?"

"Da. In nato —"

Larryjeva nagla kretnja ji je velela, naj molči. Prihuljeni ko- raki so se plazili po hodniku. Ko jih je Allie začula, je njen strah pred Duradom in njegovimi paj- daši oživel. In zdajci ji je prišlo na um, da Larry ne more pozna- ti okolnosti, ki so jo bile prive- dle v to hišo.

Cowboy je odprl vrata in je o- prezno pogledal venkaj. Ko se je obrnil — kako jasno in hlad- no so se zablistale njegove oči! "Vodil vas bom," je šepnil. "Naprej!"

Stopila sta iz sobe. Hodnik je bil prazen. Allie je šla tik za njim. Na ovinku, kjer se je od- piral pogled v dvorano, je ob- stal in prisluhnil. Samo rahlo brenčanje mnogih glasov se je čulo do njiju.

"Larry, rada bi vam povedala vse," je šepnila Allie. "Durade in njegova tolpa so mi za peti- mi. Fresno, Mull, Black, Days — ali jih poznate?"

"Da, poznam jih," je odvrnil, težko požiraje. "Moj Bog! Ubo- go dekle! Ta sodrga! In nazad- nje Stantonova! Zdaj razumem vse... Oh, Beauty Stantonova, ta igra se ti bo otepala — pre- kleta boji tvoja duša!"

Allie je trepetaje odprla usta, da bi nekaj rekla, toda cowboy ji je spet mahnil z roko, naj mol- či. Lahko bi si bil prihranil to kretnjo, zakaj izraz njegovega lica je bil mahoma postal tako strašen, tako divji in smrtno od- ločen, da je Allie nehote obmol- nila.

"Allie, kadar zakličem vaše i- me, potuhnite se zame in pri- mite se za moj suknjič. Pove- dem vas iz hiše."

Prišla sta na vrhnji konec stopnic. V plesni dvorani je mr- golelo moških in deklet. Stanto- nova je bila med njimi, in ko se je nenadoma okrenila, je zavpila s takim glasom, da je Allie kar izpreletela. Ali je bila ta bleda stvar z iskrenimi se očmi in spa- čenimi črtami še žena, ki je bila šla po Neala? Vsi obrazi so se obrnili proti stopnicam in vrve- glasov je utihnil.

Stantonova je pritekla k znoj- ju stopnic, preskočila nekaj pra- gov, ustavila se in v strastnem zamahu vzdignila belo roko.

"Kam peljete to dekle?" je viknila z rezkim glasom.

Larry je stopal nizdol, vlekoč Allie za seboj. "K Nealu jo pe- ljem."

Stantonova je zakričala in za- mahala z rokami. Ne, to ni bila tista, ki ji je Allie pravkar še slonela z glavo na prsih.

"K Nealu! Ne bo se vam po- srečilo!"

Počasi in oprezno je stopal

cowboy po stopnicah, toda obo- tavljal se ni niti trenutka. Allie je videla, kako se je nekaj mož ločilo od gneče plešočih in se po- stavilo za Stantonovo. Mrki, o- mrženi, dobro znani obrazi: — Fresno, Mull, Black! Allie je stisnila cowboya za komolec, da bi ga posvarila; izpustil jo je in jo je s pogledom pozval, naj se mu skrije za hrbet.

"Beauty Stantonova, spravi se mi s poti!" je kričnil Larry. — Njegov glas se je divje in okrut- no razlegel po hiši; udaril je v vse kotičke dvorane, moški in ženske so odreneli v tesnob- ni napetosti, le Beauty Stanto- nova v svojem besu se ga ni u- strašila. S spačenim obrazom, zarjavela od gneva, z žarečimi očmi je planila proti cowboyju, ne meneč se za namerjeni sa- mokres, ki ga je držal nizko ob hoku.

Ustrelil je, Omahnila je nazaj in tiho, strašno jeknila; v tem, ko se je še lovila, ji je obraz po- bledele in njene oči so se izpreme- nile. Težko je telebnila na tla; njeni zlati lasje so se razsuli in gole, bele roke so se razprostrle kakor na križ. Nato je sredi grozne tišine nepremično oble- žala na tleh, še vedno pri zave- sti, toda z mučnim spoznanjem v očeh, ki so se upirale v cow- boya; na njeni beli obleki se je pokazala velika, čedalje večja

krvava lisa.

Larry King ni privoščil Stan- tonovi niti pogleda, ampak je stopal dalje, po stopnicah niz- dol; še pospešil je svoje kora- ke, neudržno vlekoč Allie za se- boj. Tisti izmed prisotnih, ki se je po prvi prestrašeni odrene- losti najprej osvestil, je bil veli- kan Fresno; v slepi, brezumni togoti je poskusil izdreti orožje. Bobneči grom težkega Larryje- vega revolverja in tresk, s ka- terim je Fresno telebnil na tla, sta spravila prepadeno množico v brezglavo zmedo. Vrečeče ženske in preklinjajoči moški so jo kakor divji ubrali nazaj v plesno dvorano.

Larry je zavil v vežo, ki je vo- dila na cesto. Mull in Black sta jela streljati, kakor hitro se je obrnil, in sta ga tudi zadela; za- kaj Allie, ki se ga je trdno okle- pala, je čutila vzdrtetanje njegovega telesa. Z dvema na- glima streloma je Larry ubil o- ba moža. Mull se je opotekel skozi vso dvorano, preden je pal. In ko se je Allie spotaknila ob njegove noge, je zagledala njegovo ogromno glavo, zaripli obraz in velike, pošastno izbu- ljene volovske oči. V ta kratki pogled je zajela njegovo smrt.

(Dalje sledi.)

"ENAKOPRAVNOSTI" OGLASAJTE V —

FISHER'S NOVO POSLOPJE

Zgoraj na sliki vidite Fisher's novo poslopje, ki so ga otvorili pred kratkim na 7516 St. Clair Ave., vogal E. 76th St. in St. Clair Ave. Ta velika trgovina vsebuje pet trgovin v eni. Ima široko hodišče, opravo iz najmo- dernejših vzorcev, svetle luči, električne refrigeratorje in vse, kar spada k moderno urejeni tr- govini.

Fisher's najnovejši Master Market je najzadnji izmed 40 tr- govini, ki so jih odprli v Cleve- landu v zadnjih treh letih. Ta tr- govina ima na prodaj vsakovrst- no dobro meso, grocerijo, vsa- kovrstno pecivo, mlečna jedila, sveže sadje in zelenjavo. Vsak oddelek je v oskrbi dobrega ma- nagerja in pomočnikov. Mr. John Baran ima v oskrbi trgo- vino, Mr. Steve Liptak 'pa je manager za grocerijo in meso.

Tukaj lahko kupite vašo živi- la in dobite večjo in bolj svežo izbero po najnižji ceni v mestu.

Trgovski pomočniki, ki govo- rijo v našem jeziku, bodo na razpolago, da vam bodo poma- gali.

Pridite in prepričajte se, ka- ko nizke so cene in kako je vse bolj sveže pri Fisher's. Bodimo ponosni na to moderno in kom- pletno novo trgovino. — Oglas.

Choose Pyrex for Xmas Gifts

I NEVER FRET OR TEAR MY HAIR, I MAKE MY GIFTS ALL PYREX WARE!

A handy all-purpose gift set with many uses. Especially fine for Table Serving! Includes the special 8 1/2" casserole with the pie plate cover, and six 5-oz. rimless custard cups. \$1 Gift boxed. Only.....

Smart all-glass Flame-ware double boiler! Cooks cereals, sauces, and other foods perfectly because you can see what you're cooking! Glass handles, glass cover. \$3.45 1 qt. size, only.....

New all-glass Pyrex Flame-ware saucepan! Wide, flat bottom, straight sides for modern top-of-stove cooking! Cool glass handle is removable for serving, stor- ing. A really smart \$1.95 gift! Three sizes, 1 1/2 qt.

Pyrex cake dish with con- venient handles! Bakes faster perfect layer cakes, or doubles for meats, vege- tables, and other baking. Washes easily. A pair of these make a fine gift. 35c 9 1/2" size, only.....

This new NINE-PIECE Economy Set is a real value in all-glass baking ware. Six 4-oz. custard cups per- fect for popovers. Ask for Set No. 179. Only 79c

Two gifts in one! Bake, serve and store in this Pyrex brand double-duty casserole with pie plate cover! Trans- parent glass for faster bak- ing and flakier crusts. Four popular sizes to 95c. Handy 1 qt. size only 50c

HAIR-BREADTH HARRY

SHE THINKS SHE'S A BUTTERFLY! CALL A TAXI — WELL SEND HER TO A HOSPITAL!

TAXES!! THAT'S WHAT I AM!

TAXES GO HIGHER THAN BUTTERFLIES! WATCH!!

WHEE!

I'M NOT TAXES ANY MORE! I'M A FLYING TURTLE!! LOGGOUT! TURTLES EAT ELEPHANTS!! CRUNCH-CRUNCH!

A LOONEY

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401 Superior Ave. ENdicott 1695

To je borba med dvema svetovoma, pravi Adolf Hitler

Nacijski firer Adolf Hitler je imel pred par dnevi v prostorih neke tovarne v predmestju Berlina govor, ki je bil namenjen nemškemu delavstvu, obenem pa je bil na radiju razposlan po vseh okupiranih ozemljih, kakor tudi v Južno in Severno Ameriko. Dejstvo, da je Hitler svoj apel naslovil na delavske mase, je značilno. Pokazuje namreč rastočo resnost notranjega položaja v Nemčiji.

Hitlerjev govor je bil poln "radikalno" se glasečih fraz, o svobodi, kulturi in miru, tako, da bi človek, ki ne bi vedel, s kom ima opravka, sodil, da besede prihajajo iz ust prepričanega socialnega revolucionarja.

Amerika vključena v svet, ki se mora uničiti

To je borba med dvema svetovoma, je rekel Hitler. Med sveto posebnih privilegijev, v katerega je vključil poleg Anglije tudi Zedinjene države, in pa svetom "resnične svobode, enakosti in kulture," katero zastopa nacijska Nemčija.

"Poglejte, kaj so napravili z zmago, katero so izvojeli v svetovni vojni!" je dejal nacijski firer. "Porabili so jo le, da ž njo ojačijo svojo prokleta plutokracijo. Ustvarili iz nje brezposelnost in bedo. Kadar bomo mi izvojeli zmago, bomo nehalno izdelovati topove in pričetli bomo z delom miru."

"Potem bomo pokazali svetu," je nadaljeval Hitler, "kaj in kdo je gospodar: kapital ali delo. In potem se bo iz tega dela dvignila tista velika nemška država, o kateri so sanjali pesniki, velika država miru, dela in kulture... V nacijski državi rojstvo ne pomeni nič, sposobnost vse. To je en svet v borbi z drugim, kjer so na krmilu potomo, kapital in sebičnost. Nemško delo je naše zlato in naš kapital, in ž njim bomo ugnali vsako silo na svetu."

Tovarna, v kateri je govoril Hitler, je bila obdana od osmih mogočnih baterij za odbijanje bombnih napadov iz zraka. Navzoč je bil načelnik generalnega štaba, feldmaršal Keitel, poleg drugih visokih vojaških funkcionarjev. Predstavil ga je propagandni minister Goebbels.

"Junaška zaveznica" Italija pozabljena

Hitler je govoril eno uro in pol, dasiravno je v začetku rekel, da bo govoril kratko, ker je zaposlen. Skakal je od enega predmeta k drugemu ter bil mestoma zelo vznemirjen. Italije se ni to pot spomnil niti z besedo, in izostala je tudi Rusija, glede katere je izrazil nenapadnega pakta vselej dolgovno povdarjal da je nacijska Nemčija ž njo v najboljših prijateljskih odnosih.

Govor je zaključil z običajno frazo "Hvala!", medtem ko je v preteklosti bila njegova navada končati javne govore z znanim vzklikom: "Sieg heil!" to je: "Živela zmaga!"

Tragedija na Poljskem

V ostrem kontrastu s Hitlerjevimi frazami o "novem svetu," ki ga prinese nacizem, so stvari, ki se dogajajo v pokrajinah, ki so padle nacizmu v roke. Najstrašnejša je usoda Poljakov, katere nacijska Nemčija kot slovanski narod smatra za "manjvredno raso." Načelnik ameriške organizacije Y. M. C. A. na Poljskem, dr. Paul Super, ki je nedavno došel v Zedinjene države, poroča, da bo tekom te zime vsak dan od enega do pet tisoč Poljakov umrlo od glada.

Nekatera druga barbarstva, ki jih izvaja tretji raj nad Poljaki v okupiranem ozemlju, so sledeča:

Vse poljske srednje šole in univerze so zaprte in dovoljena je le izobrazbe najnižje vrste. Pouk zgodovine in zemljepisja je prepovedan celo v osnovnih poljskih šolah.

Poljska industrija, ki tekmuje z nemško, se sistematično iz-

treblja. Iz Lodza so bile premešene cele taktilne industrije v Chemnitz. Poljska orožna industrija mora obratovati v pomoč Nemčiji.

Nemci so sistematično uničili in razdelali poljske knjižnice, muzeje in umetnine.

Poljska dekleta se nasiloma pošilja v nemška vojna taborišča kot prostitutke.

Na stotisoče Poljakov je bilo poslanih v Nemčijo, kjer morajo delati v industrijah kot pravi tlačani.

V Krakovu je bilo 60 tisoč židov izgnanih, medtem ko se je v Varšavi okrog židovske četrti postavil osem čevljev visok zid. Ti ljudje bodo tekom zime umirali "kot muhe," je izjavil dr. Super.

Govor, ki ni bil za javnost

Te dni je prišel v javnost go-

vor, ki ga je imel prošega junija nemški poljedelski minister Richard-Walter Darre pred skupino nacijskih zapnikov. Ta govor ni bil namenjen javnosti, zato je nacijski funkcionar govoril odkrito.

V njem je Darre povedal, da kadar zmaga tretji raj, bo Nemčija upostavila nov red po vsem svetu, in tedaj bodo vsi narodi razen izbrane nemške aristokracije, postavljeni na stavež srednjeveških sužnjev, ki ne bodo imeli nobenih pravic, predvsem pa ne bodo smeli lastovati zemlje.

Glede Zed. držav je nacijski minister rekel, da bodo potom nemške trgovinske konkurence, potem ko bo Evropa podjarmljena, prisiljene k "popolni in končni kapitulaciji," in dostavil je, da ni nobene nevarnosti, da bi se "ta demoralizirana dežela vmešavala v to nemško vojno."

"Napredek"

Društveni KOLEDAR

DECEMBER

21. decembra, sobota. — Cleveland Athletic SNPJ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. decembra, v nedeljo. — Mlad. pev. zbor "Slavčki", priredi koncert v Slov. društ. domu na Recher Ave.
22. decembra, nedelja. — Obletna spominska slavnost smrti Ivana Cankarja v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
24. decembra, torek. — Božičnica SND šole v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
25. decembra, sredo. — Socijalistični klub, št. 49 JSZ priredi ples v Slovenskem delav-

skem domu na Waterloo Rd.

25. decembra, sredo. — Klub št. 49 JSZ priredi plesno veselico zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
25. decembra, sredo. — Društvo "Loyalites" SNPJ priredi ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.
28. decembra, sobota. — Društvo "Spartans", št. 198 S. S. P. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
28. decembra, sobota. — Društvo Srca Jezusovega S. D. Z., priredi plesno veselico v Twilight Ball Room.
31. decembra, torek. — Pevski zbor "Jadran" priredi Sil-

vestrov ples v S. D. D. na Waterloo Rd.

31. decembra, torek. — Slov. nar. dom in Klub društev S. N. D. Silvestrov večer v obeh dvorinah Slovenskega narodnega doma.
31. decembra, torek. — Praznovanje novega leta v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights, Ohio.
31. decembra, torek. — Silvestrov večer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
31. decembra, torek. — Ples in zabava gospodinjstva kluba "Na Jutrovem" in direktorija Slovenske delavske dvorane, v dvorani na Prince Ave.
31. decembra, torek. — Silvestrov večer v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

JANUARY

1. januarja, sredo. — Novo leto. Maccabees Red Jackets, priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
4. januarja, sobota. — Društvo "Napredne Slovenke", št. 137 S. N. P. J., priredi veliko plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
4. januarja, v soboto. — Rupert Kadets priredi ples v Slov. društ. domu na Recher Ave.
4. januarja, sobota. — 23rd Ward Civic klub priredi ples v Twilight Ball Room.
11. januarja, sobota. — Društvo "Danica", št. 11 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
11. januarja, sobota. — Društvo Zumberak, HBZ priredi ples v Twilight Ball Room.
11. januarja, sobota. — Društvo "Brooklynski Slovenci", št. 48 S. D. Z. priredi ples v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
12. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v

Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

12. januarja, nedelja. — Skupna prireditev in veselica Slovenske moške zveze v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
18. januarja, sobota. — Klub Jolly Jesters priredi ples v Twilight Ball Room.
18. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters klub priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
19. januarja, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in plesna veselica v avditoriju SND.
25. januarja, sobota. — Sam. pevski zbor "Zarja" — Glasbena Matica — Plesna veselica v SND.
25. januarja, sobota. — Pevski zbor Adria priredi plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
25. januarja, sobota. — Amigos klub priredi ples v Twilight Ball Room.
26. aprila, sobota. — Klub Jolly Fishermen priredi plesno veselico v Twilight Ball Room.

FEBRUARY

1. februarja, sobota. — Društvo "Delavec", št. 257 S. N. P. J. priredi Maškeračno veselico v Jugoslovanskem delavskem narodnem domu, W. 130th St. in McGowan Ave. v West Parku.
1. februarja, sobota. — Društvo France Prešeren, št. 17 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
8. februarja, sobota. — Wrong klub priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
9. februarja, nedelja. — Slov.

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOST"

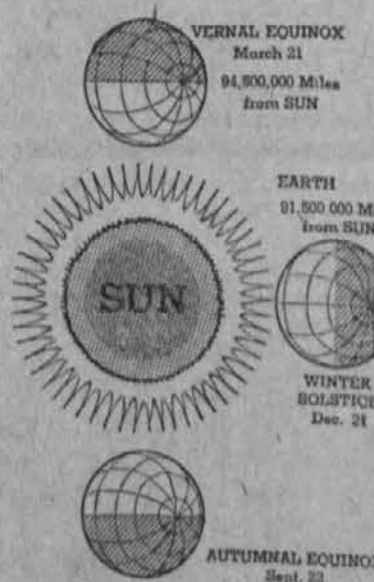

Priča

Philip B. Fleming, administrator wage and hour divisione v delavskem departmentu, je te dni nastopil kot priča pred odborom poslanske zbornice.

Zima

Zima se prične dne 21. decembra, ko je zemlja najbližje soncu.

nar. čitalnica. Proslava 35-letnice v avditoriju Slov. narodnega doma na St. Clair Ave.

15. februarja, sobota. — Sunny Ray Orkester. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
16. februarja, nedelja. — Mlad. pev. zbor "Slavčki", priredi koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. februarja, sobota. — Skupna društva fare sv. Vida. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.
23. februarja, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

MARCH

2. marca, nedelja. — Koncert in ples, priredi John Lube v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
2. marca, nedelja. — SDD Čitalnica. Prireditev s programom in plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
9. marca, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
30. marca, nedelja. — Pevski

zbor "Sloga" priredi koncert in ples v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

JUNE

29. junija, nedelja. — Progresivne Slovenke, krožek št. 3, priredi Ljubljanski Velesojem na vrtu Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

Naprodaj

Proda se dobra hiša za dve družini; vsaka ima 5 sob in kopalnico; dva porčca; furner. garažo. — Hiša se nahaja na Edna Ave. — Cena \$5,200. — Vpraša se pri P. P. Mulholland 6606 Superior Ave.

Stanovanje se odda

V najem se odda hiša za eno družino, 6 sob z opremo ali brez in garažo. Proda se tudi oprema za 5 sob. Vsa pojasnila dobiti na 14610 Sylvia Ave.

Išče se

dekle za hišno delo, staro med 18. in 25. letom; mora imeti izkušnje; nobenega pranja; samo odrabi v družini; dobra plača. — Za več pojasnila se oglašite na 11116 Ashbury Ave., blizu Wade Park Ave. ali pokličite Cedar 0104.

DARILA ZA BOŽIČ

Prihranite do 50% na Zenith, Philco, Emerson, G.E., in Detrola radijih. Cene od \$6.95 naprej. Plačate samo 50c na teden. Znižane cene na vseh drugih električnih predmetih.

Norwood Appliance & Furniture

819 East 185th St.

6104 St. Clair Ave.

Mi koljemo s koruzo pitane prašice. Z vsakim prašičem dobite kri, jetra in čreva zastonj. Prodajamo vsak dan soljena čreva. Mi dopelamo na dom brezplačno, v mestu Clevelandu. Koljemo vsako sredo in petek.

John Tompkins
3979 W. 25th St.
SHadyside 3689

Pridite v našo trgovino, kjer imamo polno zalogo igrar. candy in drugih stvari za Božič.

GROVEWOOD CONFECTIONERY

17003 GROVEWOOD AVE. vogal E. 170th St.

ČITAJTE TA OGLASI!

Tu je navedenih le par stvari, ki so pravne za božična darila, ki vam bodo služila leta in leta.

- Pin Up Lamp z 100 watt žarnico, vse 57c
- Novi White električni šivalni stroj, preje 142.50, sedaj samo 59.50
- Nova Electrolux ledenica, 8 cu. ft. preje 299.50, sedaj samo 199.50
- Novi Philco radio, preje 82.50, sedaj samo 39.50
- Food Mixer, preje 21.95, sedaj samo 14.95
- Floor Lamp, 6 načinov svetilka, preje 7.95, sedaj samo 4.95
- Nov R.C.A. radio, 1941 model, 5 tubes, samo 8.95
- Maytag pralni stroj, aluminast čeber, preje 109.95, sedaj samo 89.95
- Ker smo se namenili, da razprodamo vse Kelvinator in Westinghouse električne ledenice, smo znižali cene tako, da se boste čudili.
- Grand kuhinjska peč, 1941 model preje 124.95, sedaj samo 89.95
- Grand kuhinjska peč 1941 model, preje 119.95, vključeno pri peceh prevoz in instalacija, sedaj samo 79.95

DAMO NA LAHKA ODPLACILA, SAMO 50c NA TEDEN

Imamo lepe stenske koledarje

MANDEL HARDWARE

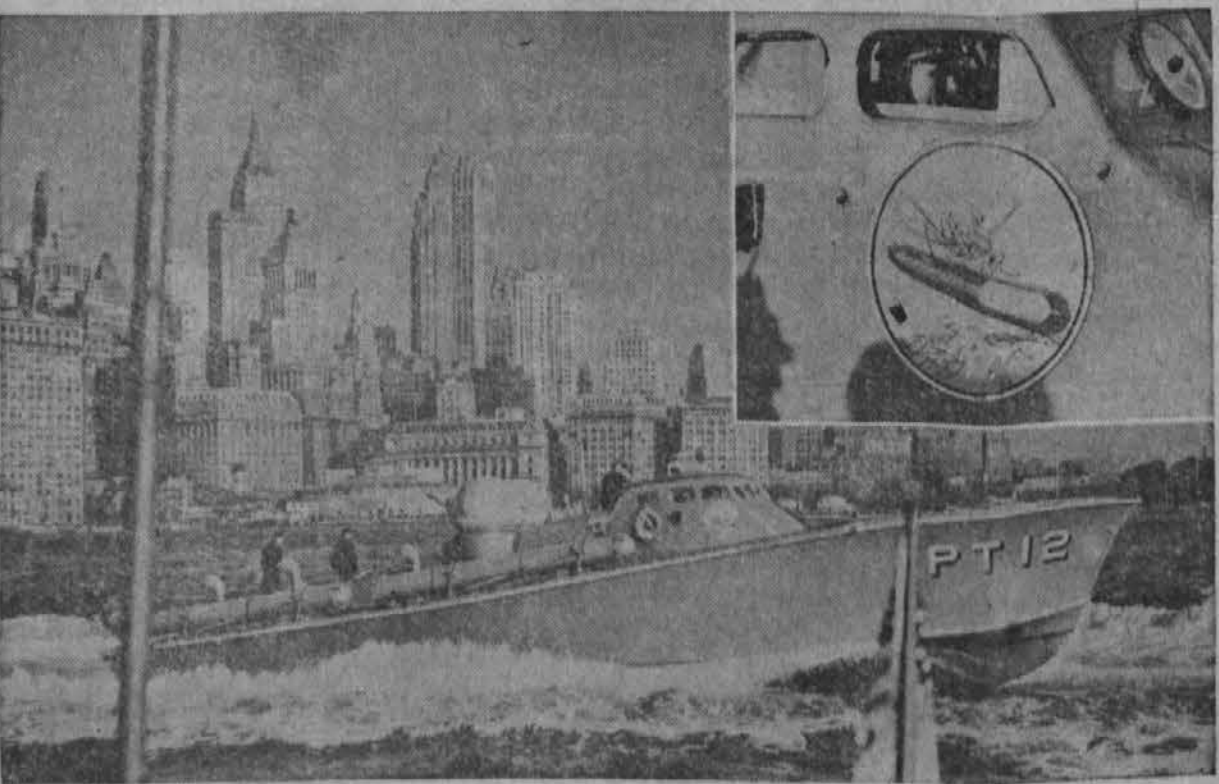
15704 Waterloo Rd.

Zborovanje senata v stari zbornici

Ker se vrše popravila nove senatorske zbornice, zboruje ameriški senat začasno v stari zbornici, kjer je zboroval senat od let 1819 do 1859.

Novi čolni ameriške mornarice

Na sliki je PT-12, eden izmed novih čolnov ameriške mornarice, ki so opremljeni s torpedi cembra, ko je zemlja najbližje soncu.